

Ursula Hirschmann: Antifascist og medstifter af den europæiske føderalistbevægelse (1913-1991)

© Den Europæiske Unions Historiske Arkiver

Ursula Hirschmann blev født i en jødisk middelklassefamilie i Berlin og sluttede sig i 1932 til det socialdemokratiske partis ungdomsorganisation som modstander af nazisternes fremhersken. Under sit eksil i Paris midt i 1930-erne, mødte Hirschmann Eugenio Colorni, en ung italiensk filosof og socialist, som hun giftede sig med, og hun blev derefter aktiv i den hemmelige antifascistiske modstandsbevægelse i hans fødeland Italien.

Da Colorni blev arresteret og sat i fængsel på øen Ventotene, fulgte hun med ham. Der mødte de Ernesto Rossi og Altiero Spinelli, som i 1941 sammen skrev Ventotene-manifestet »for et frit og forenet Europa«, som generelt anses som startskuddet til den europæiske føderalisme. Manifestet var en plan for en demokratisk europæisk union, som kunne oprettes efter krigen. Hirschmann smuglede manifestet med til det italienske fastland og hjalp med at udbrede det.

I august 1943 var hun i Milano med til at stifte den europæiske føderalistbevægelse sammen med Spinelli, som var sluppet væk fra Ventotene. I 1975 stiftede Hirschmann Association Femmes pour l'Europe i Bruxelles.

De unge år

Ursula Hirschmann blev født i 1913 og begyndte allerede som ung sin politiske og aktivistiske rejse gennem arrangementer afholdt af både Socialistpartiet og Det Tyske Socialdemokratiske Parti i hendes hjemby Berlin.

I 1932 tog den unge jødiske økonomistuderendes liv en radikal drejning, da hun begyndte at involvere sig i kommunistiske modstandsgrupper. Et år senere, da nazisterne begyndte at slå ned på de frembrusende modstandsgrupper, flyttede hun sammen med sin bror Albert (som senere blev en anerkendt økonom og politolog) til Paris. Det var starten på et langt eksil for Hirschmann og et startskud i hendes engagement i den europæiske føderalisme.

I Paris mødte hun og Albert Eugenio Colorni, en ung italiensk filosof og socialist, som de havde kendt i Berlin. Hirschmann rejste med Colorni tilbage til Italien, hvor hun giftede sig med ham i 1935.

Parret blev stærkt involveret i den antifascistiske bevægelse i Italien. Men den radikale aktivisme førte til, at Colorni blev arresteret og bragt til fængselsøen Ventotene. Hirschmann fik tilladelse af myndighederne til at følge med Colorni til Ventotene, hvor de mødte andre antifascistiske tænkere, som Altiero Spinelli og Ernesto Rossi.

Starten på den europæiske føderalisme

Dette møde førte i 1941 til Ventotene-manifestet »for et frit og forenet Europa«. Manifestet blev skrevet i hemmelighed på cigaretpapir og var både en politisk erklæring og en plan for en demokratisk europæisk føderation. Manifestet opfordrede til at gøre op med Europas fortid og danne et nyt politisk system gennem politisk omstrukturering og omfattende sociale reformer.

Efter at være sluppet væk fra Ventotene lykkedes det Hirschmann at bringe manifestet til fastlandet, hvor hun hjalp med at få det skrevet ned og udbredt. Det blev i stort omfang læst af dem, som kæmpede med den italienske modstandsbevægelse mod nazisterne. Hirschmann rejste til Milano. Her stiftede hun sammen med Spinelli og andre aktivister *Movimento Federalista Europeo* (den europæiske føderalistbevægelse) i 1943, da de allierede styrker sydfra kæmpede sig til Italien. I august det år blev det første konstituerende møde for føderalistbevægelsen afholdt i Milano, hvilket førte til vedtagelsen af de seks hjørneste i den føderalistiske idé, som opstod i Ventotene.

Eugenio Colomi blev myrdet af fascisterne i Rom i 1944. Hirschmann giftede sig året efter med Altiero Spinelli. De flygtede til Schweiz, hvor de arbejdede sammen om at internationalisere den europæiske føderalistbevægelse, hvilket førte til, at Hirschmann blev involveret i at organisere den første internationale føderalistiske kongres i Paris i 1945. Parret bosatte sig senere i Rom.

Hirschmanns politiske engagement ophørte ikke efter anden verdenskrig. I 1975 stiftede hun *Association Femmes pour l'Europe* (kvinder for Europa) i Bruxelles – en bevægelse, som samlede kvinder fra både feministiske og politiske kredse, og som fortsat arbejder for at fremme ligestillingen.

Ursula Hirschmann fik tre døtre, Silvia, Renata og Eva, med sin første mand, Eugenio Colomi, og tre døtre med Altiero Spinelli: Diana, Sara og den italienske journalist og parlamentariker Barbara Spinelli. I december 1975 fik Hirschmann en hjerneblødning, som hun aldrig kom sig fuldt ud over. Hun døde 77 år gammel i 1991.